

FORSE TOENAME VAN VOEDERKOST VOOR VARKENS

Na de oogst van de granen steeg de prijs van deze voedermiddelen sterk waardoor de kostprijs van de rantsoenen voor vleesvarkens en zeugen eveneens sterk in prijs toenam. Herformulieren van de rantsoenen resulteert deze maand in een kleine, maar welgekomen, reductie van de totale kostprijs van het voeder. Ook de samenstelling van de meeste formules wijzigt hierdoor. – *Dirk Fremaut, UGent*

Vooral maïs wordt weer zeer interessant als veevoedermiddel voor de diverse varkensvoerders. De prijsstijging van de voedermiddelenkostprijs van de diverse varkensvoerders bedroeg gemiddeld 8 tot 11%, een grote tegenvaller voor de meeste varkenshouders. Deze prijsstijging is bijna even groot als de vastgestelde prijsdaling in september, waardoor de prijzen van juni laatstleden weer bereikt zijn. En nu maar hopen dat de prijs van de vleesvarkens ook eens een stijgende koers zal kiezen!

Prijsschommelingen

De meeste granen en graanbijproducten namen sterk in prijs toe sinds de berekeningen van september laatstleden (zie *Management&Techniek* 16 van 19 september). De toename van de tarweprijs was met 19,33% het grootst, terwijl de prijs van maïs slechts 7,59% duurder was dan in september 2014. De prijs van voedergerst steeg met 18,03%. Door de relatief kleinere prijsstijging van maïs, werd deze grondstof weer bijzonder interessant. De graanbijproducten, met uitzondering van tarweglutenmeel, werden de afgelopen maanden ook iets duurder (gemiddeld +2%). Deze prijsstijging is echter veel beperkter dan die bij de granen (gemiddeld +15%). Kortmeel werd ongeveer 7,40% duurder, terwijl tarweglutenmeel ongeveer 3,00% goedkoper werd. De eiwitrijke voedermiddelen werden in deze periode gemiddeld 1% goedkoper. Deze gemiddelde prijsreductie is volledig toe te schrijven aan de sterke prijsdaling van volvette sojabonen. Volvette sojabonen zijn zeer goedkoop geworden. De actuele prijs bedraagt 421 euro per ton, in vergelijking met 529 euro per ton in juni 2014. In september waren volvette sojabonen moeilijk te verkrijgen en was er geen prijs beschikbaar. Daarom hebben we toen dezelfde prijs aangenomen als in

juni. Sojaschroot en koolzaadschroot zijn sinds september respectievelijk 0,49% en 9,13% duurder geworden, terwijl de volvette sojabonen ongeveer 20% in prijs afnamen. Voedererwt zijn in dezelfde periode 8,19% duurder geworden. Zeer spectaculair is de prijstoename van de zuivere aminozuren. Lysine en tryptofaan namen slechts 10 tot 20% in prijs toe, terwijl threonine 2,5 keer zo duur werd en de prijs van methionine zelfs 3,6 maal hoger is. In tegenstelling tot de meeste voedermiddelen werden de celstofrijke voedermiddelen gemiddeld 10% goedkoper tijdens de laatste 3 maanden. Bietenpulp werd 11,30% goedkoper terwijl luzernepellets 8,01% in prijs afnamen. De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand niet enkel een impact op de veevoederprijzen, maar maken het herformulieren van de diverse rantsoenen wenselijk. Het herformulieren van de diverse samengestelde rantsoenen zorgt ervoor dat de prijzen voor de verschillende rantsoenen 0,78 tot

3,41 euro per ton goedkoper worden in vergelijking met de niet-geherformuleerde formules. Ook het aandeel van de diverse grondstoffen in de formules wijzigt meestal grondig. Gemiddeld werden de mengvoerders voor vleesvarkens ongeveer 8,42 tot 11,05% duurder in vergelijking met september. De voedermiddelenkost voor de productie van het lactomeel en het drachtmeel steeg met respectievelijk 6,69% en 10,89%. De berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 9 december 2014.

Vleesvarkensvoeder fase 1

Fase 1 (tabel 1 en figuur 1, VL1) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject 20 tot 45 kg. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen en de gepubliceerde kostprijs heeft enkel betrekking op de voedermiddelenkost van het rantsoen. Als een zelfmenger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 258,91 euro/ton in vergelijking

Herformulieren van de verschillende rantsoenen resulteert deze maand in een kleine, maar welgekomen, reductie van de totale kostprijs van het voeder.

met 239,04 euro/ton in september. Dit betekent dat de kostprijs van deze formule met ongeveer 20,82 euro/ton, of ongeveer 8,75%, is toegenomen. Heroptimaliseren van deze formule is deze maand eveneens wenselijk. Na heroptimalisatie van de formule wordt prijs van het voeder 258,13 euro. De nieuwe formule is bijgevolg 0,72 euro goedkoper (-0,30%) dan het niet-herrekenende rantsoen. De samenstelling van het geheroptimaliseerde voeder wordt weergegeven in tabel 1. Het aandeel tarwe in deze formule daalt terug naar het minimum van 10%. Het gerstaandeel blijft op 15% terwijl het maïsaandeel in de formule toeneemt tot 35% (tegenover 13,90% in september). Tarweglutenfeed blijft maximaal (8%) opgenomen. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (13,29%) en volvette sojabonen (5,00%, minimumeis). Koolzaad-schroot blijft maximaal opgenomen, terwijl voedererwten niet in de formule opgenomen worden. Door de zeer hoge kostprijs van sommige zuivere aminozuren worden relatief gezien meer eiwit-houdende veevoedermiddelen opgenomen in het rantsoen waardoor het totale eiwitgehalte stijgt van 16,78% (september) tot 17,48%. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 4,83% goedkoper (in september was dit nog 12,30%, figuur 1). Wanneer we naar de inkooprijzen kijken, dan blijkt dat de

.....
Herformuleren resulteert in een kleine reductie van de totale kostprijs van het voeder.
 .....

inkooprijzen van erwten 201,00 euro per ton bedraagt. Wanneer de huidige prijs van 251 euro daalt tot 201,00 euro, dan zal 1,44% erwten worden opgenomen in de formule. De inkooprijzen van sorghum, een graan dat in deze berekeningen als testvoedermiddel wordt beschouwd, bedraagt momenteel 178,10 euro per ton. Bij deze prijs zou er 24,50% sorghum in de VL1-formule worden opgenomen.

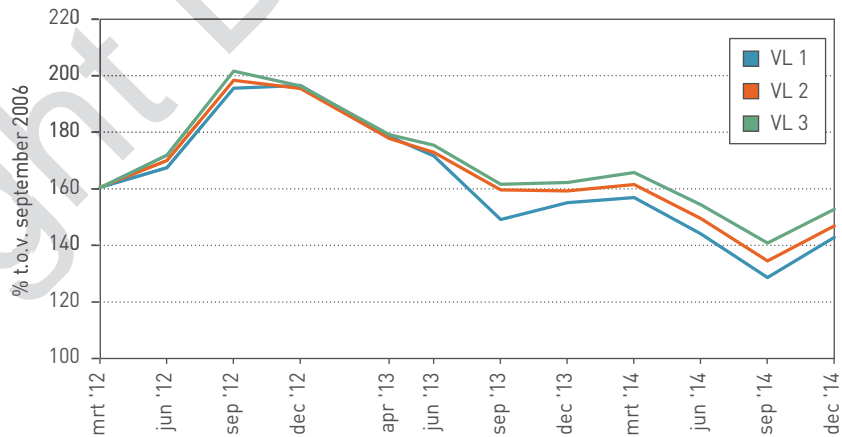
Vleesvarkensvoeder fase 2

Fase 2 (tabel 1 en figuur 1, VL2) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject 45 tot 75 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs

241,40 euro/ton in vergelijking met 217,92 euro/ton (+10,77%) in september. Na heroptimalisatie kost de VL2-formule 237,99 euro/ton. Dit is een verschil van 3,41 euro. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. In tegenstelling tot september 2014 wordt tarweglutenfeed weer opgenomen in het

Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	VL1	VL2	VL3
Prijs (87% DS) in euro/ton	258,13	237,99	219,61
Samenstelling (aandeel in %)			
Tarwe	10,00	35,00	35,00
Gerst	15,00	15,00	15,00
Sojaschroot Arg 49/3.5	13,29	11,61	5,70
Tarweglutenfeed	8,00	5,80	9,44
Koolzaadschroot	5,00	5,00	8,00
Maniok	0,00	0,00	0,00
Tarwekortmeel	3,33	1,20	3,93
Luzerne	0,00	0,00	0,00
Suikerbietenpulp	1,00	1,00	1,00
Erwten	0,00	0,00	0,00
Maïs	35,00	19,75	16,39
Sojabonen	5,00	0,00	0,00
Kern + aminozuren + olie	4,38	5,64	5,54
Totaal	100,00	100,00	100,00

Figuur 1 Prijs evolutie voeders voor vleesvarkens sinds september 2006 (= 100%)

VL2-voeder, namelijk met 5,80%. Ook tarwekortmeel wordt terug met 1,20% opgenomen. Het aandeel tarwe bedraagt in overeenstemming met het aandeel in september eveneens 35% (maximale hoeveelheid). Het aandeel maïs stijgt van 14,20% in september naar 19,75%. Het aandeel gerst daalde van 25,00% tot 15,00%, het minimumaandeel. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (11,61%), koolzaad-schroot (5,00). Volvette sojabonen wer-

den, in overeenstemming met september, niet opgenomen in dit rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 2-formule is iets toegenomen, namelijk met 0,27 eenheden en bedraagt momenteel 15,63% (maximum = 16%), terwijl het totale fosforgehalte 0,47% bedraagt (eveneens het maximaal toegelaten gehalte). Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 8,52% goedkoper te zijn (figuur 1). De inkooprijzen van volvette sojabonen en erwten bedragen respectievelijk 405,00 euro en 215,55 euro per ton. Als de kostprijs van deze voedermiddelen zou dalen van de huidige marktwaaarde van respectievelijk 421 euro en 251 euro per ton naar het niveau van de inkooprijzen, dan zouden respectievelijk 5,00% sojabonen en 7,00% erwten in de formule worden opgenomen. De inkooprijzen van sorghum (testgrondstof) bedraagt 168,31 euro/ton met een inkomgehalte van 21,80%.

Vleesvarkensvoeder fase 3

Fase 3 (tabel 1 en figuur 1, VL3) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject van 75 tot 120 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs

221,30 euro/ton in vergelijking met 197,88 euro/ton (+11,87%) in september. Na heroptimalisatie kost de VL3-formule 219,61 euro/ton. Dit is een verschil van 1,69 euro per ton. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. Maïs wordt voor 16,39% opgenomen in de VL3-formule, in vergelijking met 6,51% in september. Het aandeel gerst bedraagt 15% (minimum hoeveelheid) en het aandeel tarwe bedraagt 35% (zelfde dan in september). In tegenstelling met het

voeder van fase 2 wordt tarwekortmeel hier wel opgenomen, namelijk 1,20%, terwijl het aandeel tarweglutenfeed in het rantsoen daalde van 14,74% in september tot 9,44%. Het eiwit in dit rantsoen wordt aangebracht via koolzaadschroot (8,00%, maximeis) en sojaschroot (5,70%). Voedererwten en volvette sojabonen zijn niet opgenomen in het rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 3-formule bedraagt 14,43% (een toename met 0,63%), terwijl het totale fosforgehalte 0,45% bedraagt. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 11,00 % goedkoper (figuur 1). De inkomprijs van erwten bedraagt voor deze formule 211,24 euro/ton (marktwaarde van erwten bedraagt 251 euro/ton), het inkomgehalte is 10,18%. Volvette sojabonen hebben bij deze berekening een inkomprijs van 420,43 euro en een inkomgehalte van 7,75%. Daar de marktwaarde van volvette sojabonen momenteel 421 euro bedraagt en bijgevolg op bijna hetzelfde niveau staat als de inkomprijs is het wenselijk om de prijsevolutie van de volvette sojabonen aandachtig te volgen. Bij een verdere prijsdaling is herformuleren dan wenselijk. Voor luzernepellets bedraagt de inkomprijs 173,44 euro per ton met een inkomgehalte van 1,00%. Voor de testgrondstof sorghum bedraagt de inkomprijs 168,12 euro en is het inkomgehalte 18,42%.

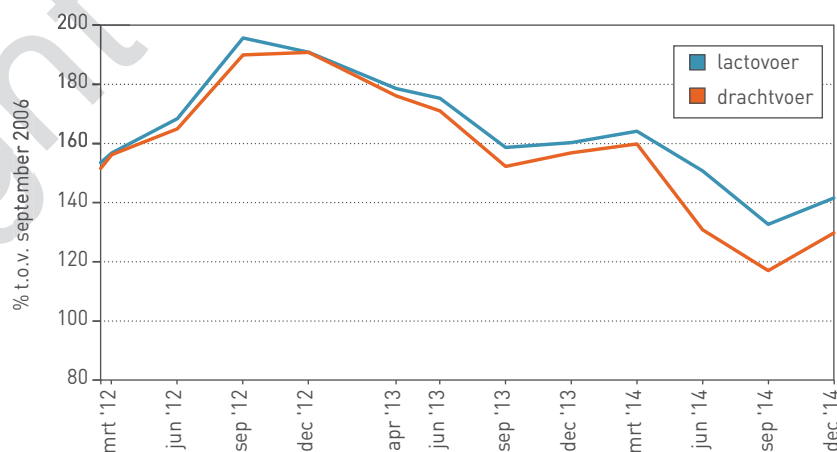
Zeugenvoeders

Tabel 2 geeft de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en lactovoeder weer. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoeders samen te stellen, ligt momenteel op 198,43 euro/ton voor het dracht- en 230,18 euro/ton voor het lactomeel. Indien we ons baseren op de formule van september, dan mogen we stellen dat – na heroptimalisatie – de zeugenvoeders gevoelig duurder werden. Het gaat om een kostenstijging van 19,48 euro/ton (+10,88%) voor het drachtvoeder en 14,43 euro/ton (+6,69%) voor het lactovoeder. De prijsevolutie van de zeugenvoeders wordt weergegeven in figuur 2. Het eiwit in het lactomeel wordt vooral gehaald uit volvette sojabonen (15,00%), sojaschroot (1,19%) en koolzaadschroot (7,00%). Erwten verder niet opgenomen in het lactomeel. In september werden nog 17% erwten opgenomen in het lactomeel. In het drachtmeel werd het eiwit aangebracht door koolzaadschroot (9,83%). Sojaschroot, volvette sojabonen en voedererwten werden niet opgenomen in het drachtmeel. Mais is

weer aantrekkelijk geworden als energieleverancier en wordt voor 35,17% (in september 13,94%) opgenomen in het lactovoeder en 36,27% in het drachtvoeder. In het lactomeel wordt tarwekortmeel terug voor 5,00% opgenomen, terwijl in het drachtvoeder 15% kortmeel aanwezig is. Tarweglutenfeed is minder aantrekkelijk, waardoor het aandeel in beide formules afneemt. In het lactovoeder wordt momenteel 9,24% tarweglutenfeed opgenomen terwijl in het dracht-

Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	Lactovoeder	Drachtvoeder
Prijs (87% DS) in euro/ton	230,18	198,43
Tarwe	10,00	10,00
Gerst	8,00	10,00
Sojaschroot ARG 49/3.5	1,19	0,00
Tarweglutenfeed	9,24	2,25
Koolzaadschroot	7,00	9,83
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,00	15,00
Luzerne	2,15	0,00
Suikerbietenpulp	3,00	10,64
Erwten	0,00	0,00
Mais	35,17	36,27
Sojabonen	15,00	0,00
Kern + aminozuren	4,25	6,01
Totaal	100,00	100,00

Figuur 2 Prijsevolutie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

voeder slechts 1,25% tarweglutenfeed opgenomen wordt. Suikerbietenpulp blijft aantrekkelijk en wordt respectievelijk voor 3,00% en 10,64% opgenomen in het lacto- en drachtmeel. De inkomprijs voor erwten bedraagt voor het lactomeel 243,46 euro per ton en voor het drachtmeel 199,00 euro/ton. De inkompercentages bedragen respectievelijk 4,10% (lacto) en 5,17% (dracht).

Voor drachtmeel hebben volvette sojabonen en luzerne een inkomprijs van respectievelijk 349,10 euro en 176,67 euro per ton met een inkompercentage van respectievelijk 3,15% en 4,32%. Voor sorghum noteren we respectievelijk een inkomprijs van 195,89 euro voor het lactomeel en 172,87 euro voor het drachtmeel. De inkompercentages bedragen respectievelijk 3,49% en 6,21%.

Prijswijzigingen

De wijzigingen in de prijsnoteringen van de verschillende veevoedermiddelen op de grondstoffenmarkt leidden tot een sterke prijsstijging van de diverse varkensvoerders. Herformuleren van de rantsoenen had deze maand een wisselende invloed op de kostprijs, maar was meestal wenselijk. De toename van de voedermiddelenkostprijs in de verschillende rantsoenen voor vleesvarkens en zeugen varieerde van 14,43 euro per ton (lactomeel) tot 21,80 euro per ton (VL3). De grondstoffenprijs voor het volledige mengvoeder steeg bijgevolg met gemiddeld 8,42% tot 11,05% voor de verschillende vleesvarkensrantsoenen. Voor het lactovoeder bedroeg de prijstoename 6,69% terwijl het drachtvoeder 10,89% duurder werd. Met deze prijstoename is de vastgestelde prijsdaling van september 2014 volledig weggenomen en kun-

nen we dus stellen dat de voederprijzen terug het niveau van juni laatstleden bereikt hebben. ■

Dit is het 32ste artikel in de reeks 'Varkensvoerders produceren tegen minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Management&Techniek* 16 van 19 september.